

SAŽETAK PRESUDE

ALEXANDRU MARIAN IANCU PROTIV RUMUNJSKE OD DANA 4. VELJAČE 2020. GODINE ZAHTJEV BR. 60858/15

Sudac koji je bio član sudačkog vijeća u dva kaznena postupka protiv podnositelja zahtjeva nije bio pristran

ČINJENICE

Žalbeni sud u Bukureštu, u lipnju 2015. osudio je podnositelja zahtjeva za više kaznenih djela iz područja gospodarskog kriminala. Osuđujuću presudu donijelo je dvočlano sudačko vijeće čiji član je bio i sudac M.A.M. Isti sudac bio je član sudačkog vijeća koje je podnositelja u listopadu 2014. godine osudilo na kaznu zatvora u drugom postupku. S obzirom da su pojedini dokazi u oba postupka bili isti, na zahtjev tužiteljstva spis prvog predmeta, koji je tada već bio pravomoćno okončan, spojen je sa drugim spisom. Želeći otkloniti bilo kakvu sumnju u svoju nepristranost, sudac M.A.M. zatražio je izuzeće jer je sudio u postupku u kojem je podnositelj osuđen 2014. godine. Njegov zahtjev odbilo je vijeće istoga suda uz obrazloženje da se dva predmeta odnose na različita kaznena djela te da ne postoje dokazi da je sudac M.A.M. u prvom predmetu iznio bilo kakvo mišljenje o eventualnoj krivnji podnositelja. Podnositelj zahtjeva opetovano je tijekom žalbenog postupka zahtijevao izuzeće kako suca M.A.M. tako i drugog člana sudačkog vijeća zbog pristranosti. Ujedno, od Visokog kasacijskog suda podnositelj je zahtijevao delegaciju predmeta drugom sudu zbog nedostatka nepristranosti sudačkog vijeća, dok je pred Vrhovnim sudbenim vijećem, tijelom odgovornim za upravljanje i disciplinske postupke u pravosuđu, prigovorio zbog povrede zakonskih odredbi o izuzeću sudaca u postupku po njegovoj žalbi. Svi zahtjevi podnositelja su odbijeni.

PRIGOVORI

Pozivajući se na članak 6. stavak 1. Konvencije, podnositelj zahtjeva je pred ESLJP-om prigovorio da sudačko vijeće koje ga je osudilo u drugom kaznenom postupku nije bilo nepristrano.

OCJENA ESLJP-a

Uvodno, ESLJP je ponovio da sukladno članku 6. stavku 1. Konvencije nacionalni sudovi moraju biti nepristrani te da za ocjenu nepristranosti nacionalnog suda ESLJP koristi dva testa: **subjektivan test** kojim se nastoji utvrditi osobno uvjerenje ili interes određenog suca u konkretnom predmetu te **objektivni test** kojim se neovisno o postupanju pojedinog suca utvrđuje postoje li činjenice koje mogu izazvati sumnju u njegovu nepristranost ([Dragojević protiv Hrvatske](#), stavak 111.). S obzirom da ESLJP nije utvrdio da postoje dokazi koji bi ukazivali da je sudac M.A.M., odnosno bilo koji drugi član sudačkog vijeća bio subjektivno pristran, ocjenu nepristranosti suda u predmetu podnositelja ESLJP je razmotrio primjenom objektivnog testa.

Objektivni test nepristranosti uglavnom se odnosi na hijerarhijske ili druge veze između suca i drugih osoba koje sudjeluju u postupku koje objektivno opravdavaju bojazan u pogledu nepristranosti suda. U tom pogledu čak i dojam može imati određenu važnost te se u obzir moraju uzeti i nacionalni postupci za osiguranje nepristranosti, te pravila o isključenju i izuzeću sudaca. Naime, svrha takvih postupaka je upravo uklanjanje svake razumne sumnje glede nepristranosti dotičnog suca ili suda kako bi se u demokratskom društvu poticalo povjerenje javnosti u sudove ([Morice protiv Francuske](#) [VV], stavak 77.-78.).

Primjenjujući opisani objektivni test na predmet podnositelja, ESLJP je primijetio da je nepristranost suca M.A.M. na nacionalnoj razini višestruko ispitana. Inicijalno na neposredan zahtjev samog suca koji je izuzeće zatražio preventivno kako bi se izbjegla bilo kakva dvojba o njegovoj eventualnoj pristranosti. Njegov zahtjev za izuzećem, pisanom i obrazloženom odlukom odbilo je dvočlano vijeće istoga suda utvrdivši da sama činjenica što je sudac M.A.M. sudio u prvom postupku protiv podnositelja nije dostatan razlog za sumnju u njegovu nepristranost. Također, istom odlukom sudačko vijeće je utvrdilo da ne postoje dokazi koji bi ukazivali da je sudac M.A.M. u prvom predmetu izrazio bilo kakvo mišljenje o krivnji podnositelja. Naknadni zahtjevi podnositelja za izuzećem suca izneseni u žalbenom postupku nisu nadilazili argumentaciju koju je sudačko vijeće već razmotrilo odlučujući o zahtjevu samog suca M.A.M. za izuzećem. Konačno, eventualni nedostatak nepristranosti suca M.A.M. ispitan je i u postupcima pred Visokim kasacijskim sudom te Vrhovnim sudbenim vijećem. Oba su odbila zahtjeve podnositelja.

U svjetlu svih iznesenih utvrđenja ESLJP nije pronašao razloge koji bi objektivno opravdali podnositeljevu sumnju u nepristranosti suca M.A.M.

Slijedom svega navedenog ESLJP je utvrdio da nije došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujući za taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.